

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 13 grudnia 2012 r. (*)

Rozporządzenie (WE) nr 1896/2006 – Postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty – Pozew o wydanie nakazu niespełniający wymogów formalnych przewidzianych przez uregulowanie krajowe – Charakter wyczerpujący wymogów, jakim powinien odpowiadać pozew – Możliwość żądania odsetek narosłych do dnia zapłaty roszczenia głównego

W sprawie C-215/11

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu (Polska) postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2011 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 9 maja 2011 r., w postępowaniu:

Iwona Szyrocka

przeciwko

SiGer Technologie GmbH,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: A. Tizzano, prezes izby, M. Ilešič (sprawozdawca), E. Levits, J.J. Kasel i M. Safjan, sędziowie,

rzecznik generalny: P. Mengozzi,

sekretarz: K. Sztranc-Sławiczek, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 18 kwietnia 2012 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu rządu polskiego przez M. Szpunara, M. Arciszewskiego oraz przez B. Czech, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu austriackiego przez C. Pesendorfer, działającą w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu rządu portugalskiego przez L. Fernandes, działającego w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu rządu fińskiego przez M. Pere, działającą w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu rządu Zjednoczonego Królestwa przez S. Ossowskiego, działającego w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez A.M. Rouchaud-Joët oraz K. Herrmann, działające w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 28 czerwca 2012 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni rozporządzenia (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. ustanawiającego postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty (Dz.U. L 399, s. 1; sprostowanie Dz.U. 2007, L 70, s. 490).

2 Wniosek ten został złożony w ramach postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty wszczętego z powództwa Iwony Szyrockiej, mającej miejsce zamieszkania w Polsce, przeciwko spółce SiGer Technologie GmbH, mającej siedzibę w Niemczech.

Ramy prawne

Rozporządzenie nr 1896/2006

3 Zgodnie z motywami 8, 9, 10 i 11 rozporządzenia nr 1896/2006:

„(8) Wynikające z tego utrudnienia w dostępie do skutecznego wymiaru sprawiedliwości w sprawach transgranicznych oraz zakłócenia konkurencji na rynku wewnętrznym spowodowane brakiem równowagi w funkcjonowaniu instrumentów procesowych dostępnych wierzycielom w różnych państwach członkowskich sprawiają, że konieczne jest przyjęcie przepisów wspólnotowych gwarantujących równe zasady traktowania wierzycieli i dłużników w całej Unii Europejskiej.

(9) Celem niniejszego rozporządzenia jest uproszczenie, przyspieszenie oraz ograniczenie kosztów procesów sądowych w sprawach transgranicznych dotyczących bezspornych roszczeń pieniężnych, poprzez ustanowienie postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty [...].

(10) Postępowanie ustanowione na mocy niniejszego rozporządzenia powinno stanowić dodatkowy i fakultatywny środek dla powoda, który zachowuje możliwość skorzystania z postępowania przewidzianego w prawie krajowym. W związku z tym niniejsze rozporządzenie nie zastępuje ani nie harmonizuje istniejących mechanizmów dochodzenia roszczeń bezspornych na mocy prawa krajowego.

(11) Postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty powinno opierać się w możliwie największym stopniu na wykorzystaniu standardowych formularzy w korespondencji pomiędzy sądem i stronami w celu ułatwienia prowadzenia postępowania i umożliwienia wykorzystania automatycznego przetwarzania danych”.

4 Na mocy motywu 16 wspomnianego rozporządzenia „[s]ąd powinien badać pozew, w tym kwestię właściwości sądu i opis dowodów, na podstawie informacji podanych w formularzu. Dzięki temu sąd mógłby wstępnie ocenić zasadność roszczenia i, między innymi, wyeliminować roszczenia w sposób oczywisty nieuzasadnione lub niedopuszczalne”.

5 Zgodnie z motywem 29 rozporządzenia nr 1896/2006 celem wspomnianego rozporządzenia jest „ustanowienie jednolitego szybkiego i skutecznego mechanizmu dochodzenia bezspornych roszczeń pieniężnych w całej Unii Europejskiej”.

6 Artykuł 1 ust. 1 rozporządzenia nr 1896/2006 stanowi:

„Celem niniejszego rozporządzenia jest:

a) uproszczenie, przyspieszenie i ograniczenie kosztów postępowania sądowego w sprawach transgranicznych dotyczących bezspornych roszczeń pieniężnych, poprzez ustanowienie postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty;

[...]”.

7 Artykuł 2 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia przewiduje:

„Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do transgranicznych spraw cywilnych i handlowych, bez względu na rodzaj sądu lub trybunału [...]”.

8 Zgodnie z art. 3 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia:

„Do celów niniejszego rozporządzenia przez sprawę transgraniczną należy rozumieć sprawę, w której przynajmniej jedna ze stron ma miejsce zamieszkania lub miejsce stałego pobytu w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie sądu rozpoznającego sprawę”.

9 Artykuł 4 tegoż rozporządzenia stanowi:

„Postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty ustanawia się w celu dochodzenia roszczeń pieniężnych o oznaczonej wysokości, które są wymagalne w chwili wniesienia pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty”.

10 Artykuł 6 ust. 1 rozporządzenia nr 1896/2006 stanowi:

„Do celów stosowania niniejszego rozporządzenia właściwość określa się zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa wspólnotowego [...]”.

11 Artykuł 7 wspomnianego rozporządzenia przewiduje:

„1. Pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty składa się przy użyciu formularza A, określonego w załączniku I.

2. Pozew musi zawierać:

a) nazwy lub imiona i nazwiska oraz adresy stron, a także, w odpowiednich przypadkach, ich przedstawicieli oraz oznaczenie sądu, do którego kierowany jest pozew;

b) kwotę dochodzonego roszczenia, w tym kwotę roszczenia głównego oraz, stosownie do okoliczności, odsetki, kary umowne i koszty;

c) jeżeli powód dochodzi odsetek – stawkę odsetek oraz okres, za jaki żąda odsetek, chyba że zgodnie z prawem państwa członkowskiego wydania odsetki ustawowe doliczane są automatycznie do roszczenia głównego;

d) uzasadnienie roszczenia, w tym opis okoliczności wskazanych jako podstawa roszczenia oraz, w odpowiednich przypadkach, żądanych odsetek;

e) opis dowodów na poparcie roszczenia;

f) okoliczności uzasadniające właściwość sądu;

oraz

g) uzasadnienie transgranicznego charakteru sprawy w rozumieniu art. 3.

3. Pozew zawiera oświadczenie powoda, że podane informacje są zgodnie z jego najlepszą wiedzą i przekonaniem prawdziwe oraz że przyjmuje on do wiadomości, iż umyślne podanie nieprawdziwych informacji może skutkować zastosowaniem odpowiednich sankcji zgodnie z prawem państwa członkowskiego wydania.

4. W załączniku do pozwu powód może poinformować sąd, że w razie wniesienia sprzeciwu przez pozwanego sprzeciwia się on skierowaniu sprawy do zwykłego postępowania cywilnego [...]. Powód może złożyć takie oświadczenie później, musi to jednak nastąpić przed wydaniem nakazu.

5. Pozew wnosi się w formie papierowej lub za pomocą innego środka komunikacji, w tym komunikacji elektronicznej, akceptowanego przez państwo członkowskie wydania i dostępnego sądowi wydania.

6. Pozew musi być podpisany przez powoda lub, w odpowiednich przypadkach, przez jego przedstawiciela [...].”

12 Artykuł 11 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia stanowi:

„Sąd odrzuca pozew, jeżeli:

a) wymogi określone w art. 2, 3, 4, 6 i 7 nie zostały spełnione;

[...]”.

13 Zgodnie z art. 12 ust. 3 tegoż rozporządzenia:

„Europejski nakaz zapłaty zawiera pouczenie, że pozwany może:

a) zapłacić powodowi kwotę wskazaną w nakazie;

[...]”.

14 Artykuł 25 rozporządzenia nr 1896/2006 przewiduje:

„1. Łączne opłaty sądowe w przypadku postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty oraz zwykłego postępowania cywilnego, które toczy się w przypadku wniesienia sprzeciwu od europejskiego nakazu zapłaty w państwie członkowskim, nie mogą być wyższe niż opłaty sądowe w przypadku zwykłego postępowania cywilnego, które odbyłoby się bez poprzedzającego je postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty w tym państwie członkowskim.

2. Do celów niniejszego rozporządzenia uznaje się, że opłaty sądowe obejmują opłaty i należności na rzecz sądu, których kwota jest ustalana zgodnie z prawem krajowym.

15 Artykuł 26 wspomnianego rozporządzenia stanowi:

„Wszelkie zagadnienia proceduralne, które nie są uregulowane w niniejszym rozporządzeniu, podlegają prawu krajowemu”.

16 Załącznik I do wspomnianego rozporządzenia zawiera formularz A zatytułowany „Pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty”.

17 Punkt 7 „Wskazówek dotyczących wypełniania formularza pozwu”, ujętych w załączniku I do tegoż rozporządzenia, przewiduje:

„Odsetki. Jeżeli żądane są odsetki, należy zaznaczyć to w odniesieniu do każdego roszczenia według kodów wyszczególnionych w formularzu [...]. Jeśli wymagane są odsetki naliczane do dnia wydania orzeczenia przez sąd, należy pozostawić niewypełnioną ostatnią rubrykę [do] [...]”.

18 Formularz E dotyczący wydania europejskiego nakazu zapłaty jest ujęty w załączniku V do rozporządzenia nr 1896/2006.

Prawo polskie

19 Zgodnie z art. 187 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego w sprawach o prawa majątkowe pozew powinien zawierać oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna.

20 Artykuł 130 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego określa skutki wniesienia pozwu dotkniętego brakami formalnymi. Zgodnie z tym przepisem sąd co do zasady wzywa wówczas stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

21 W dniu 23 lutego 2011 r. Iwona Szyrocka, mająca miejsce zamieszkania w Polsce, wniosła do sądu odsyłającego pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty przeciwko SiGer Technologie GmbH z siedzibą w Tangermünde (Niemcy).

22 Podczas badania wspomnianego pozwu sąd odsyłający stwierdził, że pozew ten nie spełnia niektórych formalnych wymogów określonych prawem polskim, w szczególności nie wskazuje – jak wymaga tego prawo polskie – wartości przedmiotu sporu wyrażonej w walucie polskiej dla potrzeb umożliwienia obliczenia opłaty od pozwu. Z akt sprawy przekazanych Trybunałowi wynika, że w formularzu pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty I. Szyrocka wskazała kwotę roszczenia głównego w euro. Ponadto sąd odsyłający podkreśla, że I. Szyrocka wskazała w tym formularzu, że żąda zapłaty odsetek od podanej daty do daty zapłaty roszczenia głównego.

23 W tych okolicznościach Sąd Okręgowy we Wrocławiu postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy przepis art. 7 [rozporządzenia nr 1896/2006] należy interpretować w ten sposób, że:

a) reguluje on wyczerpująco wszelkie wymogi, jakim powinien odpowiadać pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty, lub

b) określa jedynie minimalne wymogi takiego pozwu, a w zakresie nieuregulowanym w tym przepisie do wymogów formalnych pozwu należy stosować przepisy prawa krajowego?

2) W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie [pierwsze lit. b)], czy w sytuacji, gdy pozew nie spełnia wymogów formalnych, które są przewidziane w prawie państwa członkowskiego (np. nie dołączono odpisu pozwu przeznaczonego dla strony przeciwnej lub nie wskazano wartości przedmiotu sporu), wezwanie powoda do uzupełnienia tych braków winno nastąpić w oparciu o przepisy prawa krajowego – zgodnie z art. 26 rozporządzenia [nr 1896/2006], czy też w trybie art. 9 [tegoż] rozporządzenia?

3) Czy przepis art. 4 rozporządzenia nr 1896/2006 należy interpretować w ten sposób, iż wymienione w tym przepisie cechy roszczenia pieniężnego, tj. oznaczona wysokość oraz wymagalność roszczenia w chwili wniesienia pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty, odnoszą się jedynie do roszczenia głównego, czy także do roszczenia o zapłatę odsetek za opóźnienie w płatności?

4) Czy prawidłowa interpretacja art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1896/2006 oznacza, że w przypadku gdy prawo państwa członkowskiego nie przewiduje automatycznego doliczania odsetek, to w postępowaniu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty można obok roszczenia głównego dochodzić:

a) wszystkich odsetek, w tym także tzw. odsetek otwartych (liczonych od dnia ich wymagalności wskazanego ściśle określoną datą do nieokreślonego datą dnia zapłaty, np. »od dnia 20 marca 2011 r. do dnia zapłaty«);

b) tylko odsetek naliczonych od dnia ich wymagalności wskazanego ściśle określoną datą do dnia wniesienia pozwu lub do dnia wydania nakazu zapłaty;

c) wyłącznie odsetek naliczonych od dnia ich wymagalności wskazanego ściśle określoną datą do dnia złożenia pozwu?

5) W przypadku odpowiedzi twierdzącej na pytanie [czwarte lit. a)], w jaki sposób, zgodnie z rozporządzeniem nr 1896/2006, powinno zostać skonstruowane orzeczenie w zakresie odsetek w formularzu nakazu zapłaty?

6) W przypadku odpowiedzi twierdzącej na pytanie [czwarte lit. b)] – kto powinien wskazać wysokość kwoty odsetek: strona czy sąd z urzędu?

7) W przypadku odpowiedzi twierdzącej na pytanie [czwarte lit. c)] – czy strona ma obowiązek wskazania w pozwie wysokości wyliczonych odsetek?

8) Czy jeżeli powód nie wyliczy odsetek żądanych do dnia wniesienia pozwu, czy wyliczenia takiego dokonać ma sąd z urzędu, czy też sąd powinien wówczas wezwać stronę do uzupełnienia braków pozwu w trybie art. 9 rozporządzenia nr 1896/2006?.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

24 Poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający dąży do ustalenia, czy art. 7 rozporządzenia nr 1896/2006 należy interpretować w ten sposób, że reguluje on wyczerpująco wymogi, jakim powinien odpowiadać pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty, czy też zawiera tylko minimalne wymogi takiego pozwu, a w zakresie nieuregulowanym w tym przepisie do wymogów formalnych pozwu należy stosować przepisy prawa krajowego.

25 Aby odpowiedzieć na to pytanie, należy odnieść się zarówno do brzmienia art. 7 rozporządzenia nr 1896/2006, jak i do systematyki oraz celów tego rozporządzenia.

26 Na wstępie należy przypomnieć, że art. 7 wspomnianego rozporządzenia zawiera szereg wymagań dotyczących treści i formy pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty. Reguluje zatem w szczególności wymóg złożenia takiego pozwu przy użyciu standardowego formularza, elementy konieczne pozwu, oświadczenie powoda o prawdziwości informacji podanych w pozwie, możliwość sprzeciwienia się skierowaniu sprawy do zwykłego postępowania cywilnego oraz sposoby podpisania wspomnianego pozwu.

27 Należy stwierdzić, że treść wspomnianego artykułu nie zawiera żadnego elementu, który pozwalałby dojść do wniosku, iż państwa członkowskie zachowują swobodę nakładania dodatkowych wymogów, przewidzianych w ich prawie krajowym, w odniesieniu do pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty.

28 Jak bowiem jasno wynika z art. 7 ust. 2 lit. c) oraz art. 7 ust. 3, 5 i 6 rozporządzenia nr 1896/2006, gdy przepisy te upoważniają państwa członkowskie do uregulowania swoim prawem krajowym niektórych konkretnych aspektów wymagań, które powinien spełnić pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty, czynią to wyraźnie. Natomiast w art. 7 nie widnieje żadne inne wyraźne lub dorozumiane odniesienie upoważniające w sposób ogólny do nakładania dodatkowych wymogów, przewidzianych prawem krajowym państw członkowskich.

29 Następnie trzeba zauważyć, że ta literalna wykładnia znajduje potwierdzenie w systematyce rozporządzenia nr 1896/2006. W tym względzie należy podkreślić, po pierwsze, że – jak wynika z motywu 16 tegoż rozporządzenia – sąd rozpoznający powinien badać pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty tylko na podstawie informacji widniejących w tym pozwie. Po drugie, art. 2–4 i 6 wspomnianego rozporządzenia, uściślające niektóre przesłanki, którym podlega wydanie europejskiego nakazu zapłaty, również nie przewidują żadnej możliwości nałożenia dodatkowych wymogów na podstawie prawa krajowego państw członkowskich. Co więcej, według art. 11 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 1896/2006 niespełnienie wymogów określonych w art. 2–4, 6 i 7 tego rozporządzenia powoduje odrzucenie pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty.

30 Wreszcie należy przypomnieć, że z art. 1 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 1896/2006 wynika, że rozporządzenie to ma w szczególności na celu uproszczenie, przyspieszenie i ograniczenie kosztów postępowania w sprawach transgranicznych dotyczących bezspornych roszczeń pieniężnych. Jak zapowiedziano w motywach 8, 10 i 29 wspomnianego rozporządzenia, choć nie zastępuje ono ani nie harmonizuje istniejących krajowych mechanizmów dochodzenia roszczeń bezspornych, ustanawia – aby osiągnąć wspomniany cel – jednolity instrument dochodzenia takich roszczeń pieniężnych gwarantujący równe zasady traktowania wierzycieli i dłużników w całej Unii.

31 Osiągnięcie rzeczzonego celu byłoby zaś zagrożone, gdyby państwa członkowskie mogły w swoich uregulowaniach krajowych ustanawiać ogólnie dodatkowe wymagania, które powinien spełnić pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty. Takie wymagania skutkowałyby bowiem nie tylko wprowadzeniem w różnych państwach członkowskich rozbieżnych wymogów w odniesieniu do takiego pozwu, lecz także prowadziłyby do skomplikowania, wydłużenia czasu trwania i wzrostu kosztów postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty.

32 Z tego względu poszanowanie celu wspomnianego rozporządzenia gwarantuje jedynie wykładnia, zgodnie z którą art. 7 rozporządzenia nr 1896/2006 reguluje wyczerpująco wymogi, jakim powinien odpowiadać pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty.

33 Jeśli chodzi bardziej szczegółowo o kwestię, czy sąd krajowy może w okolicznościach takich jak rozpatrywane w postępowaniu głównym wezwać powoda do uzupełnienia pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty poprzez oznaczenie wartości przedmiotu sporu w walucie polskiej, tak aby można było obliczyć opłatę od pozwu, należy stwierdzić, że sąd ten może oprzeć się w tym celu na art. 25 ust. 2 rozporządzenia nr 1896/2006, zgodnie z którym kwota opłat sądowych jest ustalana zgodnie z prawem krajowym.

34 W tym względzie należy podkreślić, że w braku harmonizacji krajowych mechanizmów dochodzenia wiarygodności bezspornych proceduralne sposoby określania kwot opłat sądowych należą – z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 25 wspomnianego rozporządzenia – do wewnętrznego porządku prawnego państw członkowskich na mocy zasady ich autonomii proceduralnej. Jednakże sposoby te nie mogą być mniej korzystne niż w wypadku podobnych sytuacji podlegających prawu wewnętrznemu (zasada równoważności) ani ukształtowane w taki sposób, aby uniemożliwić w praktyce lub uczynić nadmiernie utrudnionym wykonywanie praw przyznanych przez prawo Unii (zasada skuteczności) (zob. podobnie wyrok z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie C-618/10 Banco Español de Crédito, pkt 46 i przytoczone tam orzecznictwo).

35 Wynika z tego, że sąd krajowy zachowuje w zasadzie możliwość pozyskania informacji o wartości przedmiotu sporu według sposobów przewidzianych przez prawo krajowe, pod warunkiem że wymagania proceduralne związane z określeniem opłat sądowych nie powodują ani nadmiernego przedłużenia postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty, ani odrzucenia pozwu o wydanie takiego nakazu.

36 W tych okolicznościach na pierwsze zadane pytanie należy odpowiedzieć, iż art. 7 rozporządzenia nr 1896/2006 należy interpretować w ten sposób, że reguluje on wyczerpująco wymogi, jakim powinien odpowiadać pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty. Sąd krajowy zachowuje na mocy art. 25 wspomnianego rozporządzenia i z zastrzeżeniem warunków określonych w tym artykule swobodę określenia kwoty opłat sądowych według sposobów przewidzianych przez prawo krajowe, pod warunkiem że sposoby te nie są mniej korzystne niż w wypadku podobnych sytuacji podlegających prawu wewnętrznemu oraz że nie uniemożliwiają w praktyce ani nie czynią nadmiernie utrudnionym wykonywanie praw przyznanych przez prawo Unii.

W przedmiocie pytania drugiego

37 Ze względu na odpowiedź udzieloną na pierwsze pytanie nie ma potrzeby odpowiadania na pytanie drugie.

W przedmiocie pytań trzeciego i czwartego

38 Poprzez pytania trzecie i czwarte sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 4 i art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1896/2006 należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie temu, by powód w pozwie o wydanie europejskiego nakazu zapłaty mógł żądać odsetek za okres od dnia ich wymagalności do dnia zapłaty roszczenia głównego.

39 Na wstępie należy przypomnieć, iż zgodnie z art. 4 rozporządzenia nr 1896/2006 roszczenia pieniężne dochodzone w ramach postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty muszą mieć oznaczoną wysokość i być wymagalne, podczas gdy art. 7 ust. 2 lit. c) wspomnianego rozporządzenia stanowi, że jeśli powód dochodzi odsetek, pozew o wydanie nakazu zapłaty musi wskazywać stawkę odsetek oraz okres, za jaki żąda się odsetek.

40 Jeśli chodzi, po pierwsze, o kwestię, czy odsetki dochodzone w ramach postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty muszą mieć oznaczoną wysokość i być wymagalne w rozumieniu art. 4 rozporządzenia nr 1896/2006, należy stwierdzić, że literalna wykładnia tego artykułu nie dostarcza ścisłych wskazówek w tym względzie, w szczególności z uwagi na to, iż przepis ten odnosi się w sposób ogólny do „roszczeń pieniężnych”, których można dochodzić w ramach postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty.

41 Należy jednakże podkreślić, że z kontekstu, w który wpisuje się ten przepis, a w szczególności z łącznej lektury tego przepisu z art. 7 ust. 2 lit. c) wspomnianego rozporządzenia, wynika, iż widniejące tam wymogi dotyczące oznaczonej wysokości i wymagalności nie odnoszą się do odsetek.

42 Jak bowiem podkreśla słusznie Komisja Europejska, żaden przepis rozporządzenia nr 1896/2006 nie wymaga, by w pozwie o wydanie europejskiego nakazu zapłaty powód wskazał dokładną kwotę odsetek. W szczególności art. 7 ust. 2 lit. c) tego rozporządzenia przewiduje jedynie, na wypadek gdyby powód dochodził odsetek, że powinien on wskazać ich stawkę oraz okres, za jaki ich żąda, co zresztą znajduje odzwierciedlenie w ujętym w załączniku I do wspomnianego rozporządzenia formularzu pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty.

43 Po drugie, jeżeli chodzi o kwestię, czy wspomniany art. 7 ust. 2 lit. c) stoi na przeszkodzie żądaniu odsetek za okres od dnia ich wymagalności do dnia zapłaty roszczenia głównego, należy podkreślić, że o ile przepis ten nie wymaga wskazania wysokości odsetek w pozwie o wydanie nakazu zapłaty, o tyle nie precyzuje także daty, do której odsetek tych można żądać.

44 W tych okolicznościach należy interpretować wspomniany przepis w szczególności w świetle celu rozporządzenia nr 1896/2006, którym jest, jak wskazano w pkt 30 niniejszego wyroku, nie tylko ustanowienie prostego, szybkiego i skutecznego mechanizmu dochodzenia bezspornych roszczeń pieniężnych, ale również ograniczenie kosztów takiego postępowania.

45 W tym względzie należy podkreślić, że wykładnia art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1896/2006, która pozbawiałaby powoda możliwości żądania odsetek narosłych do dnia zapłaty roszczenia głównego, nie odpowiadałaby wspomnianemu celowi. Jak bowiem podkreślił rzecznik generalny w pkt 66 swojej opinii, gdyby żądanie odsetek miało być ograniczone do odsetek narosłych do dnia wniesienia pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty lub do dnia wydania takiego nakazu, powód mógłby uzyskać wszystkie odsetki należne do dnia zapłaty roszczenia głównego tylko poprzez wniesienie kilku kolejnych pozwów, mianowicie pierwotnego pozwu w odniesieniu do roszczenia głównego i narosłych odsetek, po którym miałby nastąpić pozew dotyczący zapłaty pozostałych odsetek za okres od wniesienia pierwotnego pozwu lub od wydania nakazu zapłaty do chwili zapłaty roszczenia głównego.

46 Należy zatem stwierdzić, że wykładnia art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1896/2006 uniemożliwiająca żądanie odsetek narosłych do dnia zapłaty roszczenia głównego mogłaby wydłużyć czas trwania i zwiększyć złożoność postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty oraz podnieść jego koszty.

47 Co więcej, wykładnia taka mogłaby zniechęcić powoda do wszczęcia postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty i skłonić go do skorzystania raczej z postępowań krajowych umożliwiających mu uzyskanie wszystkich odsetek. O ile jest oczywiście prawdą, jak to wyrażono w motywie 10 rozporządzenia nr 1896/2006, że postępowanie ustanowione na mocy tego rozporządzenia stanowi tylko dodatkowy i fakultatywny środek w stosunku do środków przewidzianych w prawie krajowym, o tyle, aby postępowanie to stanowiło rzeczywistą alternatywę dla wierzycieli, muszą oni jednak być w stanie dochodzić tych samych praw co w postępowaniach krajowych.

48 Artykuł 4 i art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1896/2006 nie stoją zatem na przeszkodzie temu, by powód żądał w ramach europejskiego nakazu zapłaty odsetek narosłych do dnia zapłaty roszczenia głównego.

49 Ponadto wykładni tej nie podważają argumenty wysunięte przez rząd portugalski i rząd Zjednoczonego Królestwa na korzyść wykładni tych przepisów, zgodnie z którą odsetek nie można żądać za okres następujący po wydaniu nakazu zapłaty.

50 Otóż wbrew temu, co podnosi rząd Zjednoczonego Królestwa, okoliczność, że pkt 7 „Wskazówek dotyczących wypełniania formularza pozwu” o wydanie europejskiego nakazu zapłaty, ujętych w załączniku I do rozporządzenia nr 1896/2006, wymienia tylko możliwość żądania odsetek narosłych do dnia wydania przez sąd orzeczenia w sprawie takiego pozwu, nie może pozbawiać powoda możliwości żądania również odsetek narosłych po tym dniu. Wskazówki te, nawet jeśli mogą niewątpliwie służyć pomocą przy wykładni wspomnianego rozporządzenia, mają bowiem – jak zwrócił na to uwagę rzecznik generalny w pkt 86 swojej opinii – tylko charakter orientacyjny, nie obejmując w sposób wyczerpujący wszystkich sytuacji, które mogą wystąpić w praktyce.

51 Ponadto, jeśli chodzi o argument rządu portugalskiego dotyczący art. 12 ust. 3 lit. a) rozporządzenia nr 1896/2006, należy stwierdzić, że przepis ten przewiduje, iż europejski nakaz zapłaty zawiera informacje o kwocie, którą pozwany ma zapłacić powodowi. Pozwany zostaje zaś poinformowany o tej kwocie nie tylko wtedy, gdy ostateczne kwoty roszczenia głównego i odsetek widnieją w europejskim nakazie zapłaty, ale również w wypadku, gdy nakaz ten wskazuje kwotę roszczenia głównego oraz stawkę odsetek i okres, za jaki żąda się odsetek. Ponadto wykładnia wspomnianego przepisu uniemożliwiająca powodowi żądanie odsetek narosłych do dnia zapłaty roszczenia głównego byłaby sprzeczna z celem wspomnianego rozporządzenia ze względów wyjaśnionych w pkt 44–46 niniejszego wyroku.

52 Należy dodać, że przepisy rozporządzenia nr 1896/2006 nie mogą same w sobie, bez oparcia w prawie regulującym stosunek prawny pomiędzy powodem a pozwanym, stanowić podstawy prawnej dla żądania odsetek narosłych do dnia zapłaty tej wierzytelności. Rozporządzenie nr 1896/2006 reguluje bowiem tylko proceduralne aspekty mechanizmu nakazu zapłaty, a wszelkie kwestie prawnomaterialne, w tym kwestia rodzaju odsetek, których można dochodzić w ramach tego postępowania, pozostają co do zasady regulowane prawem właściwym dla stosunku między stronami, z którego wynika rozpatrywana wierzytelność.

53 Na podstawie całości powyższych rozważań na pytania trzecie i czwarte należy odpowiedzieć, że art. 4 i art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1896/2006 należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie temu, by powód w pozwie o wydanie europejskiego nakazu zapłaty żądał odsetek za okres od dnia ich wymagalności do dnia zapłaty roszczenia głównego.

W przedmiocie pytania piątego

54 Poprzez pytanie piąte sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, w jaki sposób należy wypełnić formularz europejskiego nakazu zapłaty widniejący w załączniku V do rozporządzenia nr 1896/2006, gdy pozwanemu nakazuje się zapłacić powodowi odsetki narosłe do dnia zapłaty roszczenia głównego.

55 Na wstępie należy uściślić, że we wspomnianym formularzu widnieje wiersz zatytułowany „Odsetki (od dnia)”, który przecina się z trzema kolumnami, zatytułowanymi odpowiednio „Waluta”, „Kwota”, „Data (dzień/miesiąc/rok)”.

56 W tym względzie należy zauważyć, jak wynika z motywu 11 rozporządzenia nr 1896/2006, że postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty powinno opierać się w możliwie największym stopniu na wykorzystaniu standardowych formularzy w celu ułatwienia prowadzenia postępowania i umożliwienia wykorzystania automatycznego przetwarzania danych.

57 Skoro zaś formularze są oparte na najbardziej typowych sytuacjach, które mogą wystąpić w praktyce, należy stwierdzić, iż w okolicznościach takich jak w postępowaniu głównym, w których formularz europejskiego nakazu zapłaty nie przewiduje wyraźnie możliwości wskazania, że pozwany jest obowiązany zapłacić powodowi odsetki narosłe do dnia zapłaty roszczenia głównego, treść wspomnianego formularza powinna zostać dostosowana do szczególnych okoliczności sprawy, tak żeby sąd mógł podjąć takie rozstrzygnięcie.

58 Zatem formularz europejskiego nakazu zapłaty należy wypełnić w sposób pozwalający pozwanemu, po pierwsze, stwierdzić bez żadnych wątpliwości, że zgodnie z rozstrzygnięciem sądu powinien on zapłacić powodowi odsetki narosłe do dnia zapłaty roszczenia głównego, a po drugie, ustalić jednoznacznie stawkę odsetek oraz datę, począwszy od której żądane są odsetki. O ile wymagania te zostaną zachowane, konkretne rozwiązania dotyczące sposobu wypełniania wspomnianego formularza mogą być ustalone przez sąd krajowy.

59 Przykładowo sąd krajowy może wskazać w formularzu europejskiego nakazu zapłaty walutę w kolumnie przewidzianej do tego celu, stawkę odsetek w kolumnie zatytułowanej „Kwota”, a w kolumnie „Data (dzień/miesiąc/rok)” uściślić, że pozwany jest obowiązany zapłacić odsetki, począwszy od pewnej daty do dnia zapłaty roszczenia głównego.

60 W rezultacie na pytanie piąte należy odpowiedzieć, że w razie gdy sąd krajowy nakazuje pozwanemu zapłacić powodowi odsetki narosłe do dnia zapłaty roszczenia głównego, sąd ten zachowuje swobodę wyboru konkretnych sposobów wypełniania formularza europejskiego nakazu zapłaty ujętego w załączniku V do rozporządzenia nr 1896/2006, o ile formularz w ten sposób wypełniony pozwala pozwanemu, po pierwsze, stwierdzić bez żadnych wątpliwości, że zgodnie z rozstrzygnięciem sądu powinien on zapłacić powodowi odsetki narosłe do dnia zapłaty roszczenia głównego, a po drugie, ustalić jednoznacznie stawkę odsetek oraz datę, począwszy od której żądane są odsetki.

W przedmiocie pytań szóstego, siódmego i ósmego

61 Wobec odpowiedzi udzielonej na pytania trzecie i czwarte nie ma potrzeby odpowiadania na pozostałe zadane pytania.

W przedmiocie kosztów

62 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

1) Artykuł 7 rozporządzenia (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. ustanawiającego postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty należy interpretować w ten sposób, że reguluje on wyczerpująco wymogi, jakim powinien odpowiadać pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty.

Sąd krajowy zachowuje na mocy art. 25 wspomnianego rozporządzenia i z zastrzeżeniem warunków określonych w tym artykule swobodę określenia kwoty opłat sądowych według sposobów przewidzianych przez prawo krajowe, pod warunkiem że sposoby te nie są mniej korzystne niż w wypadku podobnych sytuacji podlegających prawu wewnętrznemu oraz że nie uniemożliwiają w praktyce ani nie czynią nadmiernie utrudnionym wykonywanie praw przyznanych przez prawo Unii.

2) Artykuł 4 i art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1896/2006 należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie temu, by powód w pozwie o wydanie europejskiego nakazu zapłaty żądał odsetek za okres od dnia ich wymagalności do dnia zapłaty roszczenia głównego.

3) W razie gdy sąd krajowy nakazuje pozwanemu zapłacić powodowi odsetki narosłe do dnia zapłaty roszczenia głównego, sąd ten zachowuje swobodę wyboru konkretnych sposobów wypełniania formularza europejskiego nakazu zapłaty ujętego w załączniku V do rozporządzenia nr 1896/2006, o ile formularz w ten sposób wypełniony pozwala pozwanemu, po pierwsze, stwierdzić bez żadnych wątpliwości, że zgodnie z rozstrzygnięciem sądu powinien on zapłacić powodowi odsetki narosłe do dnia zapłaty roszczenia głównego, a po drugie, ustalić jednoznacznie stawkę odsetek oraz datę, począwszy od której żądane są odsetki.

Podpisy